

РЕШЕНИЕ

№ 3704

гр. София, 03.06.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 51 състав,
в публично заседание на 10.05.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Анета Юргакиева

при участието на секретаря Светла Гечева, като разгледа дело номер **2532** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във връзка с чл. 118 от Кодекса за социално осигуряване /КСО/.

Образувано е по жалба на Т. В. Д., ЕГН [ЕГН], с адрес в [населено място], подадена като електронен документ чрез електронен подпис, срещу Решение № 2153 – 21-107/01.03.2022г. на директора на ТП на НОИ – С. град, с което е отхвърлена жалбата му срещу Разпореждане № 21221610617 от 01.01.2022г.

Жалбоподателят счита, че неправилно директорът на ТП на НОИ е установил, че не са допуснати пропуски и нарушения на законовите разпоредби при извършеното преизчисление и определяне размера на пенсията от 25.12.2021г. Счита за неправилен извода, че размерът на пенсията, определен с новата тежест на осигурителния стаж, в сила от 25.12.2021г., не подлежи на увеличение с процент 3,8 за 2018г., съответно с 5,7% за 2019г. Счита, че административният акт е в противоречие с §7е от ПЗР на КСО, като поддържа, че ал.2 на §7е задължава административния орган да осъвремени, преизчисли и индексира пенсиите за осигурителен стаж и възраст съобразно нормативната уредба, действаща от датата на отпускането им до 24.12.2021г. включително, без да прави разлика за реда, по който е направено увеличението за съответната година. Твърди, че именно такава е волята на законодателя. Моли оспореният акт да бъде отменен като незаконосъобразен, постановен при съществено нарушение на административнопроизводствените правила, в противоречие с материалния закон и в несъответствие с духа на закона. В

съдебно заседание жалбоподателят се представлява от адв. Ч., която поддържа жалбата и моли тя да бъде уважена.

Ответникът – директорът на ТП на НОИ С.-град, чрез процесуален представител юрк. М., оспорва жалбата, като счита същата неоснователна. Излага подробни съображения в писмени бележки. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Съдът, след като се запозна с жалбата и доводите на страните и прецени събраните по делото доказателства, установи следното:

Със Заявление № МП - 92186/02.10.2013 г. Т. В. Д. е поискал да му бъде отпусната лична пенсия за инвалидност поради общо заболяване /ИОЗ/.

С Разпореждане № [ЕГН] от 24.10.2013 г. на длъжностно лице по ПО е отпусната на жалбоподателя пенсия за определена с експертно решение / ЕР/ № 1781/148 от 17.09.2013г. на ТЕЛК трайно намалена работоспособност 95% и по зачетен осигурителен стаж до датата на инвалидизиране – 22 години 09 месеца и 29 дни.

С Разпореждане № [ЕГН] от 18.05.2016 г. личната пенсия за инвалидност поради общо заболяване на Т. В. Д. е преизчислена, считано от 01.06.2016 г. на основание §51, ал. 1 от ПЗР на ЗИДКСО .

С Разпореждане № [ЕГН] от 16.05.2018 г. личната пенсия за инвалидност поради общо заболяване на Т. В. Д. е преизчислена само от осигурителен стаж до дата на инвалидизиране 22 години 09 месеца и 28 дни и след дата на инватидизиране 02 години 00 месеца и 19 дни. Отказано е да се преизчисли пенсията с допълнително представения осигурителен доход след пенсионирането, гъй като изчисленият индивидуален коефициент 1.927 е по - неблагоприятен. Впоследствие пенсията е преизчислявана и осъвременявана съгласно действащите през годините законови разпоредби.

С Разпореждане № [ЕГН] от 01.07.2018 г. пенсията на жалбоподателя е преизчислена на основание §53, ал.2 вр. ал.3 от ПЗР на ЗИДКСО.

С Разпореждане № 21192520309 от 01.07.2019 г. пенсията на жалбоподателя е преизчислена на основание §7в от ПЗР на КСО от 01.07.2019г., като същата е определена съобразно §7в, ал. 3 в размера по §7б, ал.2 от ПЗР на ЗИДКСО чрез увеличение от 5.7%.

С Разпореждане № [ЕГН] от 02.03.2021 г. пенсията на Т. В. Д. е преизчислена служебно от 01.04.2021г. на основание чл.102, ал.1,т.1, ал.2 и ал.5 КСО без промяна в индивидуалния коефициент - 2.083 и в осигурителния стаж до датата на инвалидизиране /22 години 09 месеца и 28 дни/, но при зачетен стаж след датата на инвалидизиране - 03 години 07 месеца и 15 дни. Размерът на пенсията е изчислен при доход в размер на 1308,85 лв., получен като средномесечният осигурителен доход за страната за периода от 12 календарни месеца преди месеца на отпускане на пенсията е умножен по индивидуалният коефициент.

С Разпореждане № 21215018676 от 01.07.2021 г. пенсията на жалбоподателя е осъвременена от 01.07.2021г. на основание чл.100 от КСО с 5.7%.

С процесното Разпореждане № 21221610617 от 01.01.2022 г., издадено от ръководителя на ПО, пенсията на жалбоподателя е преизчислена на основание § 7е, ал. 1 и 2 от ПЗР на КСО в размер на 1014.24 лв., при изчислен и зачетен осигурителен стаж 22 години 09 месеца и 28 дни до датата на инвалидизиране и 03 години 07 месеца и 15 дни след тази дата.

Срещу разпореждането Т. В. Д. е подал жалба с вх. № 1012-21-213 от 31.01.2022 г. С Решение № 2153 – 21-107/01.03.2022г. подписано от Е. Л., на длъжност „директор

на дирекция „краткосрочни плащания и контрол“, действаща като директор на ТП на НОИ – С. град при условията на заместване, жалбата срещу Разпореждане № 21221610617 от 01.01.2022г. е отхвърлена със следните мотиви:

Посочино е, че от разпоредбата на §7е от ПЗР на КСО е виден установеният от 25.12.2021 г. нов ред за определяне размера на пенсиите, при който се увеличава тежестта на придобития осигурителен стаж, като този нов ред се прилага и спрямо пенсиите, отпуснати до въвеждането му -до 24 декември 2021 г. Пояснено е, че тези пенсии се преизчисляват, като всяка година осигурителен стаж без превръщане по чл. 104 от КСО се умножава по по-високия процент - 1,35 и съответната пропорционална част от него за месеците осигурителен стаж отново без превръщане, както и всяка година осигурителен стаж, явяващ се разлика между реално отработените години и зачетения общ осигурителен стаж се умножава по досегашния процент – 1,2 и съответната пропорционална част от него за месеците осигурителен стаж от тази разлика. Цитиран е чл.23 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж, според която когато лицето има осигурителен стаж от различни категории, при определяне на продължителността му за правото и размера на пенсията за инвалидност поради общо заболяване осигурителния стаж не се превръща от една категория в друга, зачетения осигурителен стаж на пенсионерите за ИОЗ, какъвто е настоящия случай, изцяло се умножава по новия процент - 1.35 за зачетените години и съответната пропорционална част от него за зачетените месеци. Въз основа на посочените разпоредби, предвид че Т. В. Д. има безспорен зачетен осигурителен стаж 22 години 09 месеца и 28 дни до дата на инвалидизиране и 03 години 07 месеца и 15 дни след дата на инвалидизиране, административният орган е обосновал подробно по какъв начин е изчислен новият размер на пенсията на жалбоподателя: $26 \text{ години и } 05 \text{ месеца} \times 1.35\% = 35.66\%$, като по същия процент е умножен и стажът на жалбоподателя по чл. 75. ал. 2 от КСО / 17 години и 00 месеца/. Предвид обстоятелството, че определената с ЕР № 3444/175 от 22.10.2020г. на ТЕЛК трайно намалена работоспособност на Т. В. Д. е 95%, на основание чл.75, ал. 2, т. 2 от КСО последния процент е редуциран с коефициент 0.9 $22.95\% \times 0.9 = 20.66\%$. Така общият процент осигурителен стаж на жалбоподателят е изчислен в размер на 56.32 %. Посочено е и че преизчисленият от 25.12.2021 г. размер - 1014,24 лв. е по - благоприятен от получавания до тази дата размер на пенсията 923,00 лв.

При така установената фактическа обстановка съдът намира от правна страна следното:

Оспореното решение е съобщено на жалбоподателя на 09.03.2022 г., видно от приложеното по делото известие за доставяне, а жалбата срещу него е подадена по електронен път на 14.03.2022г, поради което същата е в срок и тъй като изхожда от лице, за което е налице правен интерес от обжалването, тя е допустима .

Съгласно чл. 117, ал. 1, т. 2, б. „а“ КСО разпорежданията за отказ или за неправилно определяне или изменение и спиране на пенсиите, добавките и компенсациите към тях се обжалват пред ръководителя на съответното териториално поделение на НОИ. Съгласно чл. 117, ал. 3 КСО ръководителят на териториалното поделение се произнася по жалбите или исканията с мотивирано решение в едномесечен срок от получаването им. В случая процесното решение е издадено при условията на заместване, при валидно упражняване на правомощията на директор от страна на заместващия, въз основа издадената Заповед № 1015-21-51/03.02.2020г. и командировъчна заповед № 988 / 28.02.2022г. Предвид гореизложеното, процесното

решение се явява издадено от компетентен орган.

Не се констатира съществени нарушения на административнопроизводствените правила. Спазено е изискването за форма с оглед разпоредбите на чл. 117, ал. 3 и ал. 5 КСО вр. чл. 59 АПК, като административният орган е изложил подробни мотиви, обосноваващи изводите му за неоснователност на подадената пред него жалба.

Спорът е основно относно приложението на материалния закон и се свежда до това дали при преизчисляването на пенсията съгласно §7е, ал.2 от ПЗР на КСО следва да се включат и увеличението на пенсията през 2017, 2018 и 2019г.

Към 01.01.2017г. разпоредбата на чл.70, ал.1 предвижда, че размерът на пенсията се определя, като доходът, от който се изчислява пенсията, се умножи със сумата, образувана от: по процент 1,1 на сто за всяка година осигурителен стаж и съответната пропорционална част от процента за месеците осигурителен стаж. След 31 декември 2016 г. процентът за всяка година осигурителен стаж нараства от първо число на всяка следваща календарна година с процент, равен или по-голям от процента, определен по правилото на чл. 100, ал. 1, до достигане на 1,5. Процентът се определя ежегодно със закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за съответната година на база на използваните при съставянето на бюджета прогнозни стойности за нарастването на осигурителния доход и за индекса на потребителските цени.

Съгласно чл.100, ал.1 от КСО пенсиите, отпуснати до 31 декември на предходната година, се осъвременяват ежегодно от 1 юли с решение на надзорния съвет на Националния осигурителен институт с процент, равен на сбора от 50 на сто от нарастването на осигурителния доход и 50 на сто от индекса на потребителските цени през предходната календарна година.

Съгласно § 53, ал.1 от ПЗР на ЗИДКСО / обн. ДВ, бр. 61 от 2015г./, от 2017 г. до годината, в която процентът по чл. 70, ал. 1 достигне 1,5, пенсиите не се осъвременяват по чл. 100. Според ал.2, пенсиите, отпуснати с начална дата до 31 декември на годината, в която процентът по чл. 70, ал. 1, изречение първо достигне 1,5, се преизчисляват ежегодно от 1 юли на всяка календарна година, следваща годината на отпускането на пенсията, със съответния процент по чл. 70, ал. 1, изречение четвърто.

От 01.01.2018г. е в сила нова ал.3 в § 53 от ПЗР на ЗИДКСО, според която, когато преизчисленият по реда на ал. 2 размер на пенсията е по-нисък от размера ѝ преди преизчисляването, увеличен с процента по чл. 70, ал. 1, изречение трето, пенсията се определя в по-високия размер. Към 01.01.2018г., когато е влязла в сила ал.3 на §52 от ПЗР на ЗИДКСО, разпоредбата на чл.70, ал.1 КСО гласи: „Размерът на пенсията за осигурителен стаж и възраст се определя, като доходът, от който се изчислява пенсията, се умножи с процент за всяка година осигурителен стаж и съответната пропорционална част от този процент за месеците осигурителен стаж. До 31 декември 2016 г. процентът е със стойност 1,1. След тази дата той нараства от първо число на всяка следваща календарна година с процент, равен или по-голям от процента, определен по правилото на чл. 100, ал. 1, до достигане на стойност 1,5. Процентът по изречение първо се определя ежегодно със закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за съответната година на базата на използваните при съставянето на бюджета прогнозни стойности за нарастването на осигурителния доход и за индекса на потребителските цени.

Анализът на разпоредбата на § 53 показва, че при предвиденото преизчисляване на пенсията по реда на ал.2 полученият размер следва да се сравни с размера на

пенсията, който би се получил съгласно ал.3, ако преди преизчислението размерът на пенсията се увеличи с процента на нарастването на процента по чл.70, ал.1, изр. първо КСО /който е 3.8 на сто/. Следователно, прилага се един от двата метода за повишаване на пенсията – по ал.2 или по ал.3.

Разпоредбата на § 53, ал.1 от ПЗР на ЗИДКСО е отменена от 01.01.2019г./ДВ, бр.102 от 2018г./, когато са приети §7б и § 7в от ПЗР на КСО.

Според §7б, ал.1 ПЗР на КСО, през 2019 г. пенсиите също не се осъвременяват по чл. 100 КСО. Размерът към 30 юни 2019 г. на пенсиите, отпуснати с начална дата до 31 декември 2018 г., се увеличава от 1 юли 2019 г. с процент 5,7. /ал.2/.

Съгласно §7в, ал.1 ПЗР на КСО, пенсиите, отпуснати с начална дата до 31 декември 2018 г., се преизчисляват от 1 юли 2019 г. с процент 1,2 за всяка година осигурителен стаж и съответната пропорционална част от този процент за месеците осигурителен стаж. Пенсиите за трудова злополука и професионална болест, отпуснати с начална дата до 31 декември 2018 г., се преизчисляват от 1 юли 2019 г. със съответния коефициент по чл. 79, ал. 1. Според ал.2, преизчисляването по ал. 1 се извършва, без да се променя доходът, от който е изчислена пенсията, след което тя се осъвременява, преизчислява и индексира съобразно нормативната уредба, действаща от датата на отпускането ѝ до 30 юни 2019 г. включително. Ал.3 на §7в предвижда, когато преизчисленият размер на пенсията по ал. 1 и размерът на пенсията по § 7б, ал. 2 не са равни, пенсията да се определя в по-високия размер.

Видно от посочените разпоредби, в §7в, ал.1 е предвидено преизчисление на отпуснатите пенсии въз основа на увеличаване тежестта на осигурителния стаж чрез посочения по-висок процент, с който се умножават годините и съответните месеци от осигурителния стаж, без обаче да се променя доходът, от който е изчислена пенсията. В същото време, §7б, ал.2 ПЗР на КСО предвижда за всички отпуснати до края на 2018г. пенсии увеличаване на размера им към 30 юни 2019г. с 5,7 %. Ал.3 на §7в обаче изисква да се извърши сравнение между размера на пенсията при преизчислението по реда на §7в, ал.1 и размера, който би се получил в резултат на увеличението по §7б, ал.2, като се определи на правоимащото лице размер на пенсията според по-високата от двете суми. Следователно, както и по §53 от ПЗР на ЗИДКСО, така и по чл. §7б и § 7в от ПЗР на КСО, преизчисляването на пенсията чрез повишаване на коефициента на осигурителен стаж не се кумулира с увеличението с 3,8%, респ. 5.7 %, а прилага се или единият или другият способ в зависимост от това кое по-благоприятно за лицето. Същият принцип е заложен и в спорната разпоредба на §7е, ат. 1 от ПЗР на КСО.

Съгласно §7е, ат. 1 от ПЗР на КСО отпуснатите с начална дата до 24 декември 2021 г. включително пенсии се преизчисляват от 25 декември 2021 г. е процент 1.35 на сто за всяка година осигурителен стаж без превръщане и съответната пропорционална част от този процент за месеците осигурителен стаж без превръщане. Пенсиите за трудова злополука и професионална болест, отпуснати с начална дата до 24 декември 2021 г. /вкл./, се преизчисляват от 25 декември 2021 г. със съответния коефициент по чл. 79, ал. 1. Аналогично на разпоредбата на §7в, ал.2, § 7е, ал. 2 ПЗР на КСО също предвижда, че преизчисляването се извършва, без да се променя доходът, от който е изчислена пенсията, след което тя се осъвременява, преизчислява и индексира съобразно нормативната уредба, действаща от датата на отпускането ѝ до 24 декември 2021 г. В ал.3 отново е предвидено преизчислението да се извършва, ако това е по - благоприятно за лицето.

Претенцията на жалбоподателя, че органите по приходите неправилно са приложили

§7, ал.2 ПЗР на КСО е неоснователна. Видно е, че с приемането на разпоредбата на §7е ПЗР на КСО законодателят отново, подобно на §53, ал.2 и §7в, ал.1 е заложил нарастване на пенсиите чрез увеличаване само на единия от двата показателя /осигурителен доход и осигурителен стаж/, въз основа на които се формира размера на пенсията, а именно – чрез нарастване тежестта на осигурителния стаж, като обаче преизчислението по този ред отново е под условие - ако се явява по-благоприятно за лицето. В случая новото преизчисление идва да замести предходните преизчисления, извършени въз основа на § 53, ал.2 ПЗР на ЗИДКСО § 7в, ал.1 ПЗР на КСО.

Възраженията на жалбоподателя са свързани с приложението на ал.2 на §7е, като по-конкретно се претендира, че към преизчисления размер на пенсията по реда на §7е, ал.1 ПЗР на КСО следва да се добави увеличението с 3.8% за 2018г. и 5,7% за 2019г. Принципно вярно е, че ал.2 на §7е не ограничава осъвременяването, преизчисляването и индексирването на пенсията до това по чл.100 КСО. Правилно обаче органите по пенсионното осигуряване са приели, че визираното в § 53, ал. 3 и §7б, ал.2 ПЗР КСО увеличение със съответните проценти е неприложимо към преизчисления размер на пенсиите по реда на §7е ПЗР на КСО. Както вече беше казано, в § 53, ал. 3 и §7б, ал.2 ПЗР КСО не е предвидено увеличение на всички пенсии със съответен процент върху общия размер на пенсиите, т.е. това не е всеобща индексация или осъвременяване на пенсиите, а механизъм, който се прилага като алтернатива на заложената формула на преизчисление, така че да се гарантира в крайна сметка реално, ефективно нарастване на пенсията. Видно от документите в административната преписка, по отношение на жалбоподателя през 2018г. увеличението с 3.8% не е било приложено, тъй като не е било по-благоприятно, но през 2019 е било приложено увеличението с 5,7%, тъй като то е било по-благоприятно в сравнение с нарастването в резултат на преизчисляване чрез повишаване коефициента на осигурителния стаж. Визираните в § 53, ал.3 от ПЗР на ЗИДКСО и §7б, ал.2 ПЗР на КСО процентни увеличения обаче не могат да се приложат върху преизчисления по реда на § 7е, ал.1 размер на пенсията, тъй като, видно от текста на разпоредбите на §53, ал.3 и §7б, ал.2, тези увеличения се прилагат само при конкретен размер на пенсиите - този преди преизчислението /§53, ал.3/ или при размера към 30 юни 2019г. /§7б, ал.2 ПЗР на КСО/. Следователно, от една страна, преизчисленията по § 53, ал. 2 от ПЗР на ЗИДКСО и по § 7в, ал. 2 от ПЗР на КСО за 2019 г. не могат да се „насложат“ върху преизчислението по § 7е, ал. 2 от ПЗР на КСО, тъй като по същество те се заместват от него, а от друга страна, увеличенията по § 53, ал. 3 от ПЗР на ЗИДКСО и § 7б, ал. 2 от ПЗР на КСО са неприложими, доколкото след преизчислението по § 7е, ал. 2 от ПЗР на КСО няма как да е изпълнена хипотезата на §53, ал.3 и § 7б, ал.2 КСО,

които предпоставят увеличение само при конкретен размер на пенсията. В обобщение, съдът намира, че органите по осигуряването правилно са приложили материалния закон и решението на директора на ТП на НОИ, както и потвърденото от него разпореждане са законосъобразни, поради което жалбата следва да бъде отхвърлена.

Предвид изхода на делото, искането на процесуалния представител на ответника за присъждане на юрисконсултско възнаграждение следва да бъде уважено за сумата от 100 лева, на основание чл.25, ал.1 от Наредбата за заплащането на правната помощ вр. чл.37 от Закона за правната помощ вр. чл. 78, ал.8 ГПК.

Воден от горното и на основание чл. 172, ал. 2, предл. последно от АПК, Административен съд София – град, III отделение, 51 състав

Р Е Ш И :

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Т. В. Д. срещу Решение № 2153 – 21-107/01.03.2022г. на директора на ТП на НОИ – С. град,

ОСЪЖДА Т. В. Д. да заплати на ТП на НОИ С.-град сума в размер на 100 лв. за юрисконсултско възнаграждение.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от получаването му.

СЪДИЯ: